

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра філософії  
(найменування кафедри)

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Психологія творчої особистості  
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 022 Дизайн  
(код і назва спеціальності)

освітня програма Дизайн  
спеціалізація дизайн (спеціалізація: промисловий дизайн)

спеціалізація дизайн (спеціалізація: дизайн середовища)

спеціалізація дизайн (спеціалізація: графічний дизайн)

інститут, факультет фізико-технічний інститут,  
факультет будівництва, архітектури та дизайну  
(назва інституту, факультету)

Ступінь вищої освіти: бакалавр  
(назва ступеня вищої освіти)

мова навчання українська

Затверджено на засіданні кафедри  
філософії  
(найменування кафедри)  
Протокол № 1 від 25.08.2020 р.

| <b>1. Загальна інформація</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| <b>Назва дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Психологія творчої особистості<br>Код: _____<br>Вибіркова |
| <b>Рівень вищої освіти</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Перший (бакалаврський) рівень                             |
| <b>Викладач</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Канд. філос. н., доц. Ємельяненко Є.О.                    |
| <b>Контактна інформація викладача</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 061-7698-285                                              |
| <b>Час і місце проведення навчальної дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Предметні аудиторії кафедри: а. 540, а. 549а              |
| <b>Обсяг дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 90 / 3, 14 / 14/ 2 / 60, залік                            |
| <b>Консультації</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Згідно з графіком консультацій                            |
| <b>2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                           |
| Філософія<br><i>Є дисципліною циклу загальної підготовки.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           |
| <b>3. Характеристика навчальної дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           |
| <p>Навчальна дисципліна «Психологія творчої особистості» – це одна із психологічних дисциплін, що передбачає систематизацію розширення та поглиблення знань студентів, одержаних у ВНЗ під час вивчення предметів гуманітарного циклу.</p> <p><i>Загальні компетентності</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– здатність працювати в команді;</li> <li>– здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, навички роботи в команді;</li> <li>– здатність розуміти та дотримуватися морально-етичних норм поведінки;</li> <li>– здатність до письмової та усної комунікації державною й іноземною (- ними) мовами;</li> <li>– здатність цінувати і поважати національну своєрідність та мультикультурність;</li> <li>– зіставляти різні авторські концепції особистості та творчості, та застосовувати дані й положення теорій особистості для аналізу конкретних феноменів і проявів особистості конкретної людини;</li> <li>– здатність до аналізу засадних категорій психології творчості</li> <li>– здатність до теоретичного і практичного дослідження творчого процесу з точки зору психології</li> <li>– здатність до застосування загальноприйнятих методик діагностики креативності та розвитку творчих здібностей</li> <li>– здатність розуміти сутність ціннісно-смыслову специфіку творчості</li> </ul> <p><i>Фахові компетентності</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– здатність застосовувати знання й уміння, спрямовані на досягнення успіху в професійній кар'єрі; вміти розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів;</li> <li>– надбання практичних знань з особливостей емоційного та психологічного впливу об'єктів дизайну на людину;</li> <li>– здатність застосовувати психологічні аспекти організації предметно просторового середовища;</li> <li>– здатність до впровадження когнітивної психології для комплексного дизайн-проектування об'ємно-просторових форм та їх комплексів;</li> <li>– володіння навичками сприйняття, уявлення та творчого мислення в пошуках принципово нових об'ємно-просторових форм з вдосконаленими функціонально-ергономічними якостями;</li> <li>– забезпечення культури процесів проектування (прогресивної технології, раціональної організації праці, ділового спілкування, діловодства тощо);</li> </ul> |                                                           |

- здатність володіти знаннями аналізу та дослідження проблем творчості і її концептуалізації;
- здатність до методологічної орієнтації щодо феноменів творчості та креативності;
- здатність діагностувати творчий потенціал особистості, підбирати методики та технології щодо його розвитку, планувати практичні заходи щодо розвитку творчих здібностей;
- здатність апробувати посильний досвід творчої діяльності як професійний ресурс;
- здатність апробувати елементарний дискурсивний досвід з інтерпретації артефактів;
- здатність розуміти спрямованість та організаційну структуру навчання художній творчості та арт-терапії.

*Результати навчання:*

у результаті вивчення дисципліни «Психологія творчої особистості» студент повинен – *знати:*

- основні поняття і категорії психології особистості;
- основні положення провідних зарубіжних (психоаналітичних, диспозиційних, гуманістичних, феноменологічних) та вітчизняних (С.Л.Рубінштейна, О.М.Леонтьєва, С.Д. Максименка, В.В. Рибалка) теорій особистості;
- предметне поле та спрямованість психології творчості;
- сутність та визначення основних понять: творчість, інтуїція, інсайт, творча особистість, обдарованість, талант, геніальність, тощо;
- основні психологічні теорії обдарованості та геніальності;
- методи психологічної діагностики та розвитку творчих здібностей;
- моделі навчання креативності;
- особливості творчого потенціалу талановитої особистості.

*вміти:*

- застосовувати знання з психології особистості у життєвому спілкуванні та для самоаналізу;
- визначати мету, завдання та етапи проектування, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи;
- виділяти й проаналізувати авторські уявлення про поняття особистості, її структуру, обумовленість, рушійні сили та критерії періодизації розвитку;
- аналітично зіставляти різні авторські концепції, подібні за формулюванням та змістом поняття - вміння застосовувати дані й положення теорій особистості для аналізу конкретних феноменів і проявів особистості конкретної людини;
- розкривати зміст основних понять навчальної дисципліни;
- аналізувати і оцінювати основні підходи до визначення понять обдарованість, талант, геніальність;
- здійснювати психодіагностику когнітивно-емоційної сфери творчої особистості;
- складати тренінгові програми розвитку творчих здібностей особистості;
- творчо підходити до організації власної професійної діяльності та самореалізації;
- використовувати у професійній діяльності методики навчання та розвитку творчості.

*розуміти:*

- розуміти психологічні особливості творчої особистості у контексті процесі навчання, спілкування та професійної діяльності;
- розуміти важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

#### **4. Мета вивчення навчальної дисципліни**

**Мета дисципліни** «Психологія творчої особистості» полягає в формуванні у студентів знань про природу особистісних явищ в сфері творчого процесу, наданні студентам теоретико-методологічних знань психології творчості, закономірностей перебігу творчого процесу талановитих та геніальних людей, характеристик особистості творчих людей та їх душевні особливості, умов і закономірностей розвитку творчого потенціалу особистості, а також у формуванні та реалізації інтегративних інтелектуальних умінь і практичних навичок у майбутній професійній діяльності.

#### 5. Завдання вивчення дисципліни

*Завдання вивчення навчальної дисципліни:*

- застосовувати знання сучасної психологічної науки стосовно вивчення та дослідження творчої діяльності;
- добирати діагностичний матеріал відповідно до мети психологічного дослідження творчості;
- використовувати експериментальні методи дослідження продуктів творчої діяльності;
- аналізувати сучасні психологічні концепції та теорії творчості, виходячи з доцільності використання їх у практичній навчально-науковій діяльності;
- володіти технологією проведення психологічного тренінгу як засобу стимуляції творчості;
- користуватися психологічними джерелами із психології творчості та іншою допоміжною довідковою літературою.

#### 6. Зміст навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Етика та естетика» складається з таких змістових модулів:

1. Історія та теорія психології творчої особистості
2. Творча особистість в контексті психічних явищ

#### 7. План вивчення навчальної дисципліни

| № тижня       | Назва теми                                                                          | Форми організації навчання | Кількість годин |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-----------------|
| 1,2           | Тема 1.1<br>Особистість як психічне явище                                           | лекція,<br>сем. заняття    | 4               |
| 3,4           | Тема 1.2.<br>Психологічні основи творчості та історія їх дослідження                | лекція,<br>сем. заняття    | 4               |
| 5,6           | Тема 1.3.<br>Структура креативності                                                 | лекція,<br>сем. заняття    | 4               |
| 7,8,<br>9,10, | Тема 2.1.<br>Соціальні механізми творчості, структура і природа творчих здібностей. | лекція,<br>сем. заняття    | 8               |
| 11, 12        | Тема 2.2.<br>Вікові особливості розвитку творчих здібностей                         | лекція,<br>сем. заняття    | 4               |
| 13,14         | Тема 2.3.<br>Види творчої діяльності людини                                         | лекція,<br>сем. заняття    | 4               |

#### 8. Самостійна робота

| Назва теми                                                           | Графік самостійної роботи                       | Кількість годин | Контрольні заходи       |
|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-----------------|-------------------------|
| Тема 1.1<br>Особистість як психічне явище                            | Виконання індивідуального тематичного завдання. | 12              | 5 балів у загальних 100 |
| Тема 1.2.<br>Психологічні основи творчості та історія їх дослідження | Виконання індивідуального тематичного завдання. | 10              | 5 балів у загальних 100 |
| Тема 1.3.<br>Структура креативності.                                 | Виконання індивідуального тематичного завдання. | 10              | 5 балів у загальних 100 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                    |    |                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|----|----------------------------|
| Тема 2.1.<br>Соціальні механізми творчості,<br>структура і природа творчих<br>здібностей.                                                                                                                                                                                                                                 | Виконання індивідуального<br>тематичного завдання. | 5  | 5 балів у<br>загальних 100 |
| Тема 2.2.<br>Вікові особливості розвитку<br>творчих здібностей                                                                                                                                                                                                                                                            | Виконання індивідуального<br>тематичного завдання. | 5  | 5 балів у<br>загальних 100 |
| Тема 2.3.<br>Види творчої діяльності<br>людини                                                                                                                                                                                                                                                                            | Виконання індивідуального<br>тематичного завдання. | 10 | 5 балів у<br>загальних 100 |
| Тема 2.4.<br>Методи дослідження творчої<br>діяльності                                                                                                                                                                                                                                                                     | Виконання індивідуального<br>тематичного завдання  | 10 | 5 балів у<br>загальних 100 |
| Тема 2.5.<br>Методи стимулювання творчої<br>активності: індивідуальні та<br>групові                                                                                                                                                                                                                                       | Виконання індивідуального<br>тематичного завдання  | 10 | 5 балів у<br>загальних 100 |
| <b>9. Система та критерії оцінювання курсу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                    |    |                            |
| Види контролю: поточний, рубіжний (проміжна атестація).<br>Форма підсумкового контролю – залік.                                                                                                                                                                                                                           |                                                    |    |                            |
| <b>10. Політика курсу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                    |    |                            |
| <p><i>Подаються конкретні вимоги, які викладач формує до студента при вивченні навчальної дисципліни, засади академічної доброчесності.</i></p> <p>При вивченні навчальної дисципліни від студента вимагаються старанність, коректне і взаємно цікаве ділове спілкування, дотримання засад академічної доброчесності.</p> |                                                    |    |                            |